

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist.
exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo -
Cod. Ettenheim-Münster 359**

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Quaestio 3tia

[urn:nbn:de:bsz:31-132384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-132384)

namque ut forma est mobilis in non hanc principium
rebus sunt insensibiles non recte de insensibilibus.

Conclusio 3^{ia} Obiectum forte quo physicos ^{Quodnam sit obiectum}
est abstractio a materia sensibili. ^{forte Quo.} Sed non aut a
materia virtute probatur: quia physica ex proprio actu
conceptu est doctrina de rebus materialibus solum pro
pria namque a mathematica & metaphysica disti-
cta. Sed & obiectum forte quo ab illis distinctum
est. Hoc est omnino per se probatur: Nam
ad obiectum forte quod distinctum continetur solum
cum eorum indissolubili connexionem est non fortiter
obiectum ut obiectum est distincta. Ex quo in,
intelligimus atque scientificos physicos includere in
sua consideratione namque sensibilem & motum appen-
dentes a tali materia in virtute non aut in se ipsa ac
proinde de obiectum eius forte quod recte est sit
res apta cognosci a nobis hoc modo a materia & mo-
tu abstractis.

Quem ordinem habeat physica
cum alijs scientijs
Comparata

Quaestio 3^{ia}

Quem tum doctrina tum materia ordinem habeat
physica naturae cum alijs suis quantum habet est

copiose ac pondite explicat huius animo: piea
nio suo in p. 25. q. 3. quoru doctrinae q. format
transmissio rem hanc sic expedire.

Quaestio p. 10. sic alibi
causa.

Quaestio de loco.

Quaestio 3. h.

Quaestio 4. h.

Quaestio postrema.

Ordine doctrinae ex omnibus disciplinis se loco est
ad discenda Logica; quippe in ipsa modo sit ac m
primum tum quamcumque aliarum scientiarum compa
randarum. De loco Mathematica: patet ex
6to Ethicorum ubi ait Atos pueros p. ee
Mathematicos n. aut p. 25. q. 3. h. t. a. longam
rem experientia requirit qua pueri careant; Ma
thematica u. p. p. requirit bona imaginatio
ne qua pueri valent. 3. t. i. u. m. Libi loquimur
uendicat p. 25. q. 3. h. t. a. moralis.
tum quia iudicio longo maiori ac p. p. i. a. i. o. r. i.
o. p. q. est in moribus formandis familia regenda
& rebus instituentibus & c. qua in rebus raris
investigantibus: tum u. m. p. e. quia multa ex ma
n. a. a. f. o. r. m. i. b. q. p. h. y. s. i. c. q. u. e. r. i. t. a. t. i. b. q. o. m. p. l. e. t. e.
ad moralem disciplinam raris petenda sunt.
Quo n. qua r. o. e. curam q. d. p. r. a. m. p. i. t. h.
g. e. n. g. m. i. s. i. c. i. g. n. a. r. y. q. u. i. t. a. t. i. e. p. p. e. c. t. a. t. a.
beant. Metaphysica demum ordine doctrinae

Sciatur omnium postrema esse ut ex ipsa ea. Doctri-
na ordinis ratione. Sicut p[ro]p[ri]a q[ue] postulat ut
q[ui] sua res m[od]o abstractas & a sensu q[ui]s
tudine remotas q[ui]s erant ea postremo loco addi-
cat. Vide tol. c. 3. prolog. & com[un]i art. 1. cor,
infere 2. & 3. q[ue] ordinem quoq[ue] dignitatis inter p[ar]t[es],
sicut reliquas p[ar]tes p[ro]ter ita solide ac dimidi-
more suo explarat. Sufficit ut videat[ur] plura de
eisdem disputare uelle.

Quod ad ordinem partium p[ar]tis n[on]natis inter ipsas p[ar]t[es]
ret p[ro]t[er] is h[ab]e[re] ita confitui. Ea q[ue] a n[on]natis p[ar]t[es]
q[ui]s erant aut uideri n[on]natis & non n[on]natis unum
sunt duo uacui & infiniti, aut eor[um] n[on]natis
rely omnib[us] n[on]natis. Quacunq[ue] aut[em] com[un]it[er] n[on]natis
rely orb[is] n[on]natis aut s[un]t eor[um] p[ri]ncipia aut p[ri]ncipia
cipis annexa aut a p[ri]ncipijs orta. Si p[ri]ncipia
ut sunt mixta ut optica; mixta n[on]natis
sunt & forma et q[ui]s in p[ar]t[es] 2do p[ar]t[es] opti-
feca p[ar]t[es] notor v.g. et quo in 2do p[ar]t[es]. Si
aut sunt p[ri]ncipijs annexa aut e[st] Mot[us] aut loc[us]
aut temp[us] aut continuu[m]. De motu in 3to p[ar]t[es].
De sp[eci]e[rum] eig in 3to. De loco & t[em]p[or]e in 4to.
De continuo in 6to & 7mo. Quod si n[on]natis ex
p[ri]ncipijs orta tunc aut sunt simplicia aut
mixta: simplicia s[un]t calum & p[er]fecta de

Nota bene h[ab]ere
mixtionem.

q. b. g. in lib. de celo & generatione. Si autem mixta
ut sunt imperfecta ut perfecta; Imperfecta veluti
ea quae in Sublimi gignuntur pertinent ad lib. Me,
theorilgicus; si vero perfecta aut sunt inanimata
aut animata inanimata ut lapides & metalla
de q. b. g. ab Arte in libro illo quod speciem mirra
trahatur. Nextorū animatorū perfectorū secundu
diversas partes varia quoque tractat: quoniam in
illis a philosopho tractantur item ut sunt principia
ut principia annexa ut ex principijs orta. Dicitur
cipia quoque ut sunt intrinseca ut materia & forma.
De materia in lib. de partibus animalium, de forma
in lib. de anima disputatur: Vel extrinseca de
q. b. g. in lib. de generatione animalium ubi de causa
eorum efficiente tractatur. Si autem sunt annexa
principijs animalium aut sunt annexa principio
vegetativo aut principio sensitivo; prioribus generatur
sunt Vita & mors Longitudo & brevitatem vita
invenit & senectus; posterioribus sunt in principijs
& appetitio sonus & imitatio memoria & res;
manifestantur animalium notis &c. De q. b. g. omni
lib. in lib. partium naturalium. Si autem sunt orta
ex principijs aut sunt vegetabilia de q. b. g.